

Tikal

Najlepsze rzeczy do zobaczenia i zrobienia

© backpackandsnorkel.com

Treść

[1. Wprowadzenie](#)

[2.1 Zastrzeżenie](#)

[2.2 Prawa autorskie](#)

[3. Najlepszy czas na wizytę w Tikal](#)

[4 Jak dojechać do Tikal](#)

[4.1 Wynajem samochodu w Belize City](#)

[4.2 Przejazd do Tikal](#)

[4.3 Przekroczenie granicy Belize i Gwatemali](#)

[5. Hotel Las Gardenias](#)

[6. Tikal](#)

[6.1 Przegląd Tikala](#)

[6.2 Historia Tikal](#)

[6.3 Układ Tikal](#)

[6.4 Samodzielna piesza wycieczka po Tikal](#)

[6.5 Struktury Tikal](#)

[7. Uwagi końcowe](#)

1. Wprowadzenie

Ruiny Tikal to jedne z najwspanialszych ruin Majów na świecie. Zidentyfikowano ponad 3000 budowli i jest możliwe, że w czasach świetności Tikal było domem dla ponad 100 000 osób.

Piramidy są wspaniałym przykładem architektury ceremonialnej, a do niektórych budowli można nawet wejść.

Central Plaza w Tikal to serce Tikal. Otaczają go dwie wspaniałe piramidy (Świątynia I i II) oraz imponujący Północny i Środkowy Akropol. Najśłynniejszy punkt widokowy znajduje się jednak na szczycie Świątyni IV. Wejdź na tę świątynię i zobacz gęstą dżunglę, która sięga aż po horyzont pod tobą, a jej baldachim przebijają okazjonalne piramidy. Ten widok jest tak nie z tego świata, że pokazano go nawet w Gwiezdnym Wojnach.

Inne rzeczy, które warto wiedzieć:

- Gwatemala i Tikal korzystają z czasu CST (czasu środkowoeuropejskiego) i nie przestrzegają czasu letniego. Aktualny czas można znaleźć [Tutaj](#)
- Waluta: Quetzal (Q) – dzisiejszy kurs wymiany można znaleźć [Tutaj](#)
- W Gwatemali króluje gotówka. Karty kredytowe są często akceptowane tylko w hotelach. Nie widzieliśmy żadnych bankomatów, a wstęp do Tikal był wyłącznie gotówką. Więc bądź przygotowany!
- Woda z kranu nigdy nie jest zdatna do picia w Gwatemali. Nie dla ciebie i nie dla mieszkańców.
- Język: hiszpański
- Numer kierunkowy kraju dla połączeń telefonicznych: +502
- Internet: .gt
- Stolica: miasto Gwatemala
- Jazda: prawa strona drogi

Ten przewodnik turystyczny zawiera wiele informacji na temat wycieczki do Tikal i pieszej wycieczki po Tikal.

Dodałem wiele zdjęć, które pomogą Ci zrozumieć, co zobaczysz, abyś mógł sam zdecydować, co jest dla Ciebie najbardziej interesujące.

Moim celem jest pomóc Ci przeżyć niezapomniane chwile podczas relaksującej wycieczki na Islandię, pomagając Ci stworzyć dla Ciebie idealne wakacje w Tikal.

Sprawdź także inne ekscytujące miejsca docelowe i przewodniki turystyczne na naszej stronie internetowej [Backpack & Snorkel](#).

2.1 Zastrzeżenie

W tym przewodniku dokładam wszelkich starań, aby przekazać Ci jak najdokładniejsze informacje. Z biegiem czasu ceny, godziny, a nawet atrakcje mogą ulegać zmianom. Dlatego też ja i backpackandsnorkel.com nie ponosimy odpowiedzialności za doświadczenia użytkowników podczas podróży. Zdecydowanie sugeruję, abyś napisał lub zadzwonił do atrakcji, które planujesz odwiedzić, w celu potwierdzenia podczas planowania podróży.

Prosimy również zachować czujność, zwracać uwagę na otoczenie i mieć oko na swoje rzeczy. Kieszonkowcy i inni przestępcy mogą z łatwością zrujnować nawet najlepiej zaplanowane wakacje.

2.2 Prawa autorskie

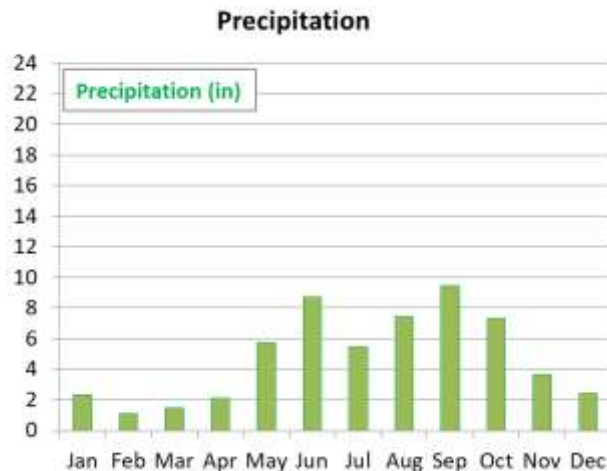
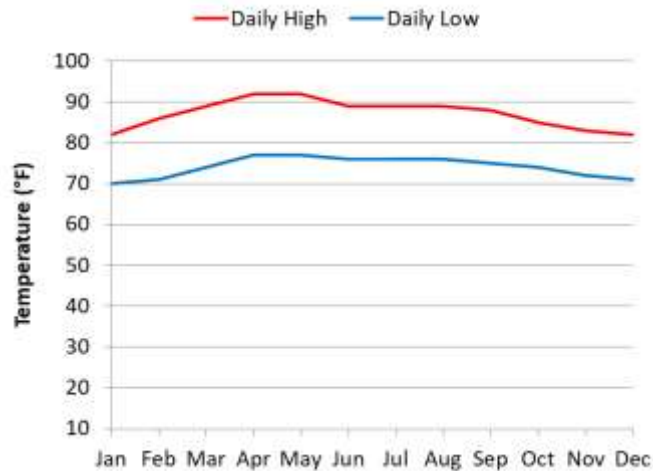
Ta strona internetowa i jej zawartość są objęte prawami autorskimi 'Rudy at Backpack & Snorkel'. Wszelkie prawa zastrzeżone. Jakakolwiek redystrybucja lub reprodukcja części lub całości treści w jakiegokolwiek formie jest zabroniona. Zawartość tej witryny (w tym zdjęcia) nie może być sprzedawana, przedrukowywana ani wykorzystywana w celach komercyjnych bez pisemnej zgody 'Rudy at Backpack & Snorkel'. Bez naszej wyraźnej pisemnej zgody nie możesz rozpowszechniać ani wykorzystywać komercyjnie treści. Nie możesz ich także przesyłać ani przechowywać na żadnej innej stronie internetowej ani w innej formie elektronicznego systemu wyszukiwania.

3. Najlepszy czas na wizytę w Tikal

Tikal ma dwie pory roku: porę suchą i porę deszczową. Będziesz dużo chodzić na świeżym powietrzu po gruntowych ścieżkach i prawie nie ma możliwości schronienia się przed deszczem. Dlatego też sugeruję odwiedzić Tikal w porze suchej, która trwa od listopada do kwietnia. Bezpieczniej będzie przyjechać od grudnia do marca, ponieważ kwiecień może być naprawdę gorący. Wysokie temperatury i duża wilgotność w porze deszczowej mogą sprawić, że wizyta będzie nie do zniesienia.

Dla większości ludzi Tikal to jedyna w swoim rodzaju podróż i prawdopodobnie nie chcesz, aby została zepsuta przez deszcz, mgłę, wilgoć i błotniste chodniki.

Oto klimat, jakiego możesz się spodziewać w [Tikal](#):

4. Jak dojechać do Tikal

Ludzie odwiedzają Tikal samodzielnie lub w ramach zorganizowanej wycieczki. Zorganizowane wycieczki zazwyczaj przyjeżdżają do Tikal autobusem z Gwatemali lub innych miejsc.

Osoby, które samodzielnie odwiedzają Tikal, mają kilka możliwości dotarcia tam:

- Pojedź autobusem dalekobieżnym m.in. Gwatemala do FloresLinea Dorada ([strona internetowa,recenzje](#)) oferuje autobusy na trasie Gwatemala do Santa Elena (Flores), czyli 65 km (41 mil) od Tikal. Następnie będziesz musiał wziąć taksówkę lub taksówkę zbiorową do Tikal.
- Jedź samodzielnie wypożyczonym samochodem z innego miejsca w Gwatemali lub Belize. Proszę zwrócić uwagę na dwie bardzo ważne rzeczy:
 - Nie należy prowadzić pojazdów po zachodzie słońca. W zasadzie nigdzie nie ma światła. Ludzie ubierają się w ciemne kolory, mają ciemną skórę i chodzą (czasami pijani) po drodze, a czasami po jej środku. Ponadto po zmroku zobaczysz mnóstwo zwierząt na drogach.
 - Większość wypożyczalni samochodów nie pozwala na przewóz samochodów przez granicę między Belize i Gwatemalą. Zadbamy o to i pokażemy, jak to się robi [Tutaj](#).
- Leć samolotem do Flores w Gwatemali, a następnie taksówką lub taksówką zbiorową do Tikal. Kod lotniska Flores to FRS.

Do Tikal pojechaliśmy z Belize, dokąd podróżowaliśmy. Należy pamiętać, że przejazd przez granicę Belize-Gwatemala jest trudny i większość belizejskich wypożyczalni samochodów nie pozwala na przewóz swoich samochodów przez granicę. Znam tylko jedną wypożyczalnię samochodów, która na to pozwala i jest to Crystal Auto Rental Belize. Zobacz mój raport w [następny rozdział](#).

4.1 Wynajem samochodu w Belize City

Crystal Auto Rental Belize ([mapa1](#), [mapa2](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#)) posiada mały obiekt na lotnisku (na parkingu obok innych biur wypożyczalni samochodów ([mapa](#))) i duży obiekt pomiędzy lotniskiem a Belize City ([mapa](#)). Wybraliśmy Crystal, ponieważ jest jedną z niewielu (jeśli nie jedyną) wypożyczalnią samochodów, która pozwala na przewóz swoich samochodów przez granicę do Gwatemali, co było ważne, ponieważ później jechaliśmy do Tikal w Gwatemali.

Rezerwacja i płatność były łatwe przez Internet. Kiedy dotarliśmy do ich obiektu, powitał nas przyjazny i uśmiechnięty personel. Zaprosili nas, abyśmy poczęstowali się swoim świątecznym bufetem (ciasteczka, ciasto, krakersy i ser).

Crystal poprosiła nas o paszporty i prawa jazdy oraz zrobiła kopie, których wymagają władze Gwatemali. Następnie dali nam 2 stosy dokumentów – jeden dla władz Gwatemali i jeden dla nas, z paragonem i notarialnym zaświadczeniem, że możemy przewieźć samochód przez granicę. Crystal zapewniła nam także ładowarkę samochodową do telefonu komórkowego i telefonu komórkowego na wypadek, gdybyśmy musieli się z nimi skontaktować.

Naszym wynajętym samochodem był Jeep Patriot z napędem na 2 koła, który był w idealnym stanie i bardzo niezawodny podczas naszej podróży. Moja rada jest taka, aby wydać trochę więcej pieniędzy i kupić samochód z większym prześwitem – będziesz za to wdzięczny, biorąc pod uwagę wszystkie progi zwalniające i dziury, które napotkasz w Belize i Gwatemali. Jest mnóstwo dróg nieutwardzonych, po których Crystal (słusznie) nie pozwala na jazdę sedanem.

Przypadkowo pojechaliśmy nieutwardzoną autostradą przybrzeżną w Belize i nie dotarlibyśmy do niej bez naszego jeepa z dużym prześwitem.

Zwrot samochodu później był kwestią minut. Dziękuję bardzo zespołowi Crystal!

Krótko mówiąc: Crystal to świetna wypożyczalnia samochodów i mogę ją tylko polecić.

4.2 Jedź do Tikal

Dojazd z Belize City do Tikal zajmuje co najmniej 5 godzin, w zależności od natężenia ruchu na granicy. Należy pamiętać, że granica nie jest otwarta przez cały dzień, dlatego wskazane jest wcześniejsze rozpoczęcie podróży w Placencia lub przenocowanie w San Ignacio.

Droga jest utwardzona po obu stronach granicy, ale często przebiega przez wiejskie wioski, gdzie na drogach można spotkać ludzi, zwierzęta domowe i zwierzęta gospodarskie. Proszę nie jeździć po zmroku. Drogi nie są oświetlone w nocy, co może być bardzo niebezpieczne zarówno dla kierowcy, jak i dla pieszych, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że większość ludzi ma ciemną skórę i zwykle nosi ciemne ubrania w nocy.

Liczyć się:

- płacić gotówką w Gwatemali. Karty kredytowe są akceptowane w hotelach i niektórych restauracjach niż w innych obiektach obsługujących turystów.
- że większość ludzi nie rozumie angielskiego
- że woda z kranu nigdy nie nadaje się do picia w Gwatemali; ani dla turystów, ani dla mieszkańców. Oznacza to również, że należy uważać z lodem do napojów i nie należy usuwać skórki żadnych owoców ani warzyw, chyba że są ugotowane. Oczyszczona woda jest tania i łatwa do znalezienia. W razie wątpliwości zawsze stawiamy na piwo.

4.3 Przekraczanie granicy między Belize i Gwatemalą

Przekroczenie granicy jest dość skomplikowaną procedurą. Upewnij się, że masz pod ręką wystarczającą ilość gotówki, ponieważ nikt tutaj nie akceptuje kart kredytowych.

Informuję, że od czasu, kiedy to pisałem, ceny mogły ulec zmianie i obecnie mogą być wyższe.

Oto instrukcje dotyczące przekraczania granicy z Belize do Gwatemali i z powrotem wypożyczonym samochodem z Crystal Car Rental:

1. Crystal wykona kopie Twojego paszportu i prawa jazdy i dołączy je do dokumentów niezbędnych do przekroczenia granicy międzynarodowej z Gwatemalą.
2. Po dotarciu na granicę zaparkuj samochód i wejdź do belizeńskiego budynku celnego i imigracyjnego.
3. Pieniądze na quetzale gwatemalskie możesz wymienić przed budynkiem przy głównych drzwiach wejściowych lub u oficjalnie licencjonowanej osoby, która stoi obok pierwszego okienka, do którego idziesz, aby zapłacić podatek wyjazdowy.
4. Przy pierwszym stanowisku pokaż paszport(y) i zapłać opłatę wyjazdową w wysokości 20 USD oraz podatek od osoby (30 BZE plus 7,50 BZE \$ plus 2,50 BZE \$).
5. Następnie przejdź do następnego stanowiska i zdobądź pieczętkę w paszporcie.
6. Pasażerowie przechodzą przez drzwi na końcu budynku i czekają tam na Ciebie, kierowcę.
7. Ty, kierowca, wracaj do samochodu i przejedź nim przez punkt kontrolny, gdzie strażnik sprawdza Twój paszport pod kątem stempla wyjazdowego.
8. Ty, kierowca, odbierasz następnie pasażera(ów) i przejeżdżasz przez stację dezynfekcyjną (wyglądającą jak myjnia samochodowa).
9. Po stacji środków dezynfekcyjnych należy zaparkować samochód i udać się do stanowiska kasjerskiego, podać kasjerowi numer rejestracyjny samochodu i zapłacić Q17 za zabieg. Otrzymasz oficjalny dokument stwierdzający, że Twój samochód został zdezynfekowany.
10. Następnie Ty i Twoi pasażerowie przechodzicie przez ulicę do gwatemalskiego biura imigracyjnego na świeżym powietrzu.
11. Możesz wsiąść w dowolną z 2 linii (prawa linia jest przeznaczona tylko dla mieszkańców, ale wydaje się, że nikogo to nie obchodzi).
12. Przedstawiasz funkcjonariuszowi swój paszport(y) oraz kopie paszportu kierowcy i prawa jazdy wraz z umową najmu sporządzoną dla Ciebie przez Crystal. Funkcjonariusz ostempluje je i zwróci Państwu.
13. Następnie podchodzisz do stanowiska po lewej stronie i wręczasz funkcjonariuszowi paszport(y) (dla wszystkich dopuszczonych kierowców), ostemplowane kopie paszportu(ów) i prawa jazdy oraz dowód dezynfekcji. Funkcjonariusz będzie wtedy pracował na komputerze przez dłuższy czas i znika na kilka minut. Kiedy wróci, poprosi Cię o podpisanie 2 dokumentów. Drugi dokument wymaga 2 podpisów.
14. Ten drugi dokument zanieśiesz do kasy w pobliżu miejsca, w którym stoi uzbrojony strażnik, uiścisz opłatę licencyjną Q160 i otrzymasz na nią pokwitowanie.
15. Następnie przyniesiesz pokwitowanie drugiemu funkcjonariuszowi, a on wręczy ci naklejkę, którą można umieścić w lewym górnym rogu przedniej szyby. Funkcjonariusz celowo natnie jeden koniec, abyś mógł później łatwiej go zdjąć.
16. Możesz już wyjść i jechać w stronę mostu. Na końcu mostu znajduje się punkt poboru opłat, w którym płaci się Q20. Zachowaj paragon, będzie Ci potrzebny po powrocie.
17. Witamy w Gwatemali.

Jest to dość skomplikowana procedura. Jest szansa, że będą jakieś dzieci, które pomogą turystom w manewrowaniu przez granicę za około 10 dolarów. Pamiętaj, aby najpierw negocjować cenę.

Wracając z Gwatemali do Belize, procedurę pokazano poniżej.

Jeszcze raz upewnij się, że masz pod ręką wystarczającą ilość gotówki – ceny mogły ulec zmianie, odkąd to napisałem.

1. Zatrzymaliśmy się na moście, gdzie poprzedniego dnia zapłaciliśmy Q20. Pokazaliśmy paragon z poprzedniego dnia i pozwolono nam przejść bez płacenia.
2. Za mostem zatrzymujesz się w pobliżu budynku celnego Gwatemali i odklejasz z przedniej szyby naklejkę rejestracyjną samochodu.
3. Następnie należy przejść przez jedną z 2 linii kontroli paszportowej, aby uzyskać stempel wyjazdowy w paszporcie(-ach).
4. Następnie podchodzisz do stanowiska po lewej stronie, wręczasz funkcjonariuszowi paszport kierowcy, naklejkę rejestracyjną samochodu z przedniej szyby oraz dokument, który podpisałeś przy imporcie samochodu do Gwatemali. W ciągu 1 lub 2 minut powinieneś być gotowy.
5. Następnie przejeżdżasz samochodem przez stację dezynfekcji, parkujesz w pobliżu belizeńskiego budynku imigracyjnego i celnego i płacisz 10 BZE\$ w kasie za stacją dezynfekcji samochodów.
6. Teraz wchodzisz do budynku imigracyjnego i celnego w Belize. Jeśli masz dużo bagażu i zaparkowałeś w pobliżu budynku imigracyjnego i celnego, możesz na razie zostawić bagaż w samochodzie lub zabrać go ze sobą.
7. W budynku celnym w Belize udajesz się do drugiego stanowiska, okazujesz paszporty i odbierasz formularze imigracyjne.
8. Wypełniasz je (jako port zaokrętowania możesz wpisać 'Gwatemala') i wracasz do stanowiska, aby otrzymać pieczętkę wjazdu.
9. Nadszedł czas, aby wyjąć WSZYSTKIE bagaże z samochodu, jeśli jeszcze ich nie masz przy sobie.
10. Udajesz się do odprawy celnej za stanowiskiem imigracyjnym, gdzie funkcjonariusz albo pomacha Ci, albo poprosi o sprawdzenie bagażu.
11. Następnie wychodzisz z budynku, a Twoi pasażerowie tam czekają.
12. Kierowca zatrzymuje paszport, wraca do samochodu i przepuszcza go przez punkt kontrolny, gdzie funkcjonariusz zapyta, czy masz coś do zadeklarowania i może zdecydować o przeszukaniu samochodu.
13. Następnie kierowca odbiera pasażera(ów) i to wszystko.
14. Witamy w Belize.

4. The fourth part of the document discusses the role of the accounting system in managing the company's assets and liabilities. It explains how the system tracks the value of assets and liabilities over time and provides a means for calculating the company's net worth.

5. The fifth part of the document describes the process of reconciling the accounting system with the company's bank statements and other external records. It provides a detailed explanation of the reconciliation process and the importance of maintaining accurate records of all transactions.

6. Tikal ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

[6.1 Przegląd Tikala](#)

[6.2 Historia Tikal](#)

[6.3 Układ Tikal](#)

[6.4 Samodzielna piesza wycieczka po Tikal](#)

[6.5 Struktury Tikal](#)

6.1 Przegląd Tikala

Wbrew temu, co twierdzą niektóre strony internetowe, nadal można kupić bilet po godzinie 15:30, co oznacza, że można wejść tego samego dnia i następnego dnia. I zdecydowanie warto to wykorzystać, bo zachód słońca w Tikal może być magiczny.

Za wstęp płacisz przy pierwszej bramie wjazdowej, gdzie musisz zaparkować samochód, wysiąść i wejść po schodach w lewo, aby dostać się do kasy biletowej.

Tam prawdopodobnie zwrócą się do Ciebie przewodnicy, którzy oferują swoje usługi za 60 USD dziennie. Jest to ta sama cena, jaką pobierają przewodnicy w parku.

Odmówiliśmy, ponieważ mieliśmy mnóstwo informacji o Tikal – i Ty też je masz, jeśli korzystasz z tego przewodnika. My jednak kupiliśmy mapę za Q20, która jest bardzo pomocna, ponieważ pokazuje ścieżki spacerowe, dzięki czemu nie można się zgubić.

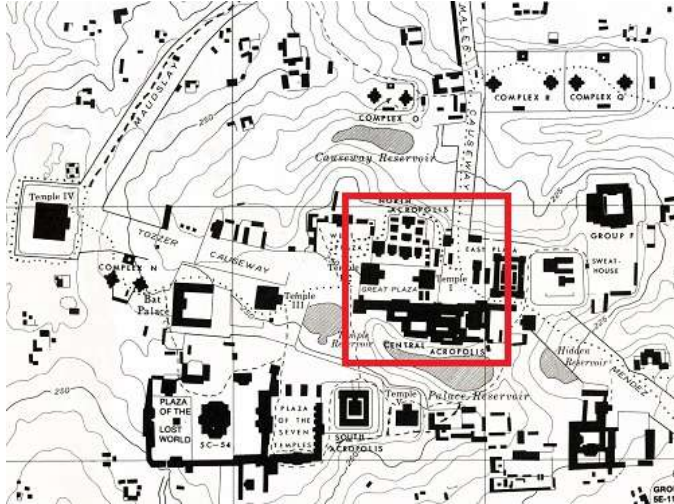
- a. Opcjonalnie: [Świątynia VI \(Świątynia Inskrypcji\)](#)
- b. [Grupa G \(Palacio de las Acanaladuras, Pałac Grooves\)](#)
- c. [Świątynia V](#) Opcjonalnie: w drodze do następnego przystanku szukaj [Akropol Południowy \(Acropolis del Sur\)](#)
- d. [Plac Siedmiu Świątyń \(Plaza de los Siete Templos\)](#)
- e. [Zaginiony Świat \(Mundo Perdido\)](#)
- f. [Pałac Bat \(Pałac de Las Ventanas, Pałac Windows, Palacio de los Murciélogos\)](#) Opcjonalnie: w drodze do tej świątyni poszukaj [Grupa N \(Grupa 5C-1\)](#)
- g. [Świątynia IV \(Świątynia Dwugłowego Węża\) i Gwiazdne Wojny](#)
- h. [Świątynia III \(Świątynia Wielkiego Kapłana\)](#)
- i. [Plac Centralny \(Gran Plaza\)](#)
- j. [Plac Wschodni](#) Opcjonalnie: w drodze do tej świątyni poszukaj [Grupa F](#)
- k. Opcjonalnie: [Grupa R \(Grupa 4E-3\)](#)
- l. [Grupa Q \(Grupa 4E-4\)](#)
- m. Opcjonalnie: [Grupa O \(Grupa 4D-1\)](#)
- n. Opcjonalnie: [Grupa P \(Grupa 3D-2\)](#) z [Grupa H](#) [Grupa M \(Grupa 3D-1\)](#)

Plac Centralny (Wielki Plac)

Great Plaza stanowi centrum Tikal i jest miejscem, które powinieneś odwiedzić w pierwszej kolejności.

Plac graniczny z:

- Północny Akropol na północ
- Świątynia II na zachód
- Centralny Akropol na południe
- Świątynia I na wschodzie.

Aby dojechać tu z parkingu należy kierować się znakami na "Templo I – Gran Jaguar". To około 20-25 minut spacerem.

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered.

2. The second step is to gather relevant information and data to address the problem.

3. The third step is to analyze the information and data to identify patterns and trends.

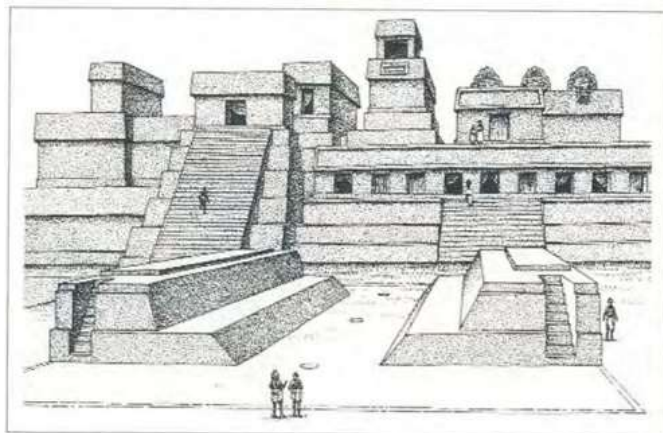
4. The fourth step is to develop a solution or answer based on the analysis.

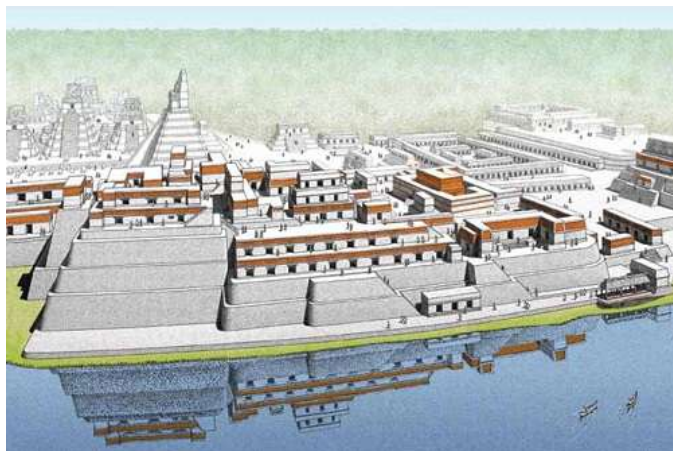

Centralny Akropol

W tym kompleksie architektonicznym mieszkaly rodziny królewskie Tikal. Powstało, gdy zbudowano Tikal i było zamieszkane aż do opuszczenia miasta.

Rysunek nieznanego artysty przedstawiający, jak mógł wyglądać Centralny Akropol widziany z boiska do piłki nożnej w Central Plaza.

Źródło: Rysunek artystyczny przedstawiający Akropol Centralny widziany od strony Zbiornika Pałacowego od południa. Źródło: [Magazyn Ekspedycyjny „central acropolis”](#) . (2014): rz. strona. [Magazyn Wyprawa. Muzeum Penn, 2014, internet. 31 marca 2021 r](#)

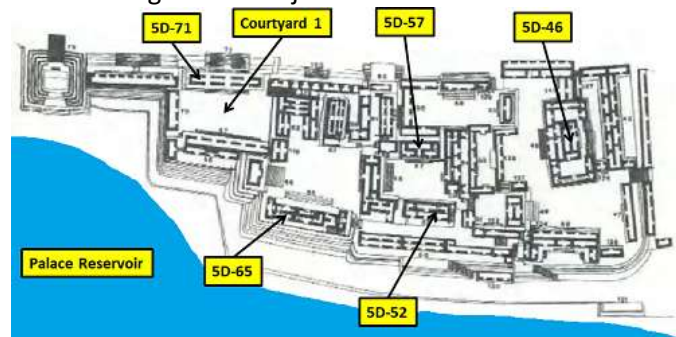
Pierwsze konstrukcje zostały zbudowane od 350 r. p.n.e. do 1 r. n.e. i składały się z murowanych platform, na których znajdowały się prawdopodobnie konstrukcje drewniane. Dziurki postępowe nadal można tu zobaczyć. Platformy zbudowano na naturalnym podłożu skalnym, które zostało wypoziomowane nad Central Plaza i zorientowane ze wschodu na zachód.

Wydaje się, że murowany pałac, który został zbudowany później w latach 250–550 n.e., został zbudowany na wcześniejszych platformach. Obwód pozostał taki sam i nie został powiększony.

43 budowle pałacowe rozmieszczone są wokół sześciu dziedzińców, które zostały zbudowane na różnych poziomach.

W tamtych czasach na stanowiskach Majów nizinnych zwykle znajdowały się pochówki pod rezydencjami rodzinnymi, ale wykopaliska na Centralnym Akropolu odłoniły tylko kilka pochówków, z wyjątkiem struktury 5D-46, w której odkryto cztery pochówki. Wskazywało to, że konstrukcje Centralnego Akropolu prawdopodobnie nie były zamieszkane na stałe rezydencjami i mogły służyć jako tymczasowe rezydencje księży lub szkół.

Godne uwagi konstrukcje to:

Północny Akropol

Ten zespół architektoniczny był cmentarzem przez ponad 1300 lat. Ma wymiary 100 m x 80 m, zajmuje powierzchnię 2,5 akra (1 ha), stoi 12 m nad Great Plaza i 9 m nad jego skalnym fundamentem.

Z [Wielki plac](#) na Północny Akropol prowadzi kilka schodów.

Pierwszą działalność datowano na rok 800 p.n.e., a pierwsze konstrukcje zbudowano w roku 350 p.n.e. W latach 350 p.n.e. i 250 r. n.e. zbudowano groblę o szerokości 161 stóp (49 m), łączącą Północny Akropol z kompleksem [Mundo Perdido](#) na południowym zachodzie. Około roku 250 n.e. kompleks przeszedł gruntowną przebudowę i zaczęto go wykorzystywać jako cmentarz królewski, a na starszych zbudowano nowe konstrukcje. W roku 400 n.e. cmentarz powiększono do obecnych rozmiarów, a w roku 450 n.e. dodano rząd czterech piramid zasłaniających widok z [Plac Centralny](#).

- **Świątynia 24 (Struktura 5D-24)** Zbudowana mniej więcej w tym samym czasie co Świątynia 23, ta nieodkryta jeszcze świątynia wydaje się być lustrzanym odbiciem Świątyni 23.
- **Świątynia 25 (Struktura 5D-25)** Ta zwrócona na południe świątynia została zbudowana około 250 r. n.e. Drugi etap budowy całkowicie objął wcześniejszą świątynię.
- **Świątynia 26 (Konstrukcja 5D-26)** Ta konstrukcja jest centralnym budynkiem Północnego Akropolu. Został zbudowany około 250 r. n.e., a jego grobowiec został splądrowany po upadku Tikal. Został całkowicie odkopany i odrestaurowany. Pogrzeb 85. odbył się tutaj około 100 r. n.e. i był pierwszym pochówkiem królewskim w tym miejscu. Oznaczało to przejście od pochówków w kompleksie [Mundo Perdido](#) do Północnego Akropolu. Grobowiec znajduje się na osi północ-południe Północnego Akropolu, nad którym później miała zostać zbudowana Świątynia 26. Zawierał jeden męski szkielet, któremu brakowało czaszki i kości udowych. Archeolodzy uważają, że mężczyzna ten prawdopodobnie zginął w bitwie, a jego ciało zostało okaleczone przez wrogów, zanim jego zwolennicy odzyskali jego ciało i pochowali je tutaj. Kości owinięto w tekstylia, a brakującą głowę zastąpiono maską z zielonego kamienia z zębami i oczami inkrustowanymi muszlami, na której nosiła trójramienną królewską opaskę.
- **Świątynia 27 (Struktura 5D-27)** Świątynia ta wydaje się być lustrzanym odbiciem Świątyni 25 i została zbudowana w tym samym czasie co Świątynia 25.
- **Budynek 28 (Konstrukcja 5D-28)** Budynek ten został prawdopodobnie zbudowany na początku VI wieku naszej ery i mógł pełnić funkcję wartowni kontrolującej dostęp do obiektu ze wschodniego tarasu. Całkowicie zablokował dostęp z klatki schodowej i zmusił zwiedzających do chodzenia po budynku. Po tym, jak Świątynia 33 całkowicie zablokowała główne schody prowadzące z [Wielki plac](#), to przejście mogło być jedyną drogą dostępu do tej części Północnego Akropolu.
- **Świątynie 29, 30 i 31** Niewiele wiadomo o tych 3 świątyniach, ponieważ nie zostały jeszcze odkopane. Uważa się, że zostały zbudowane w latach 250-350 n.e. Ślady czerwonej farby znaleziono tylko w Świątyni 29. Wszystkie trzy świątynie mają 2,3 m wysokości.
- **Świątynia 32 (Struktura 5D-32)** Zbudowana w latach 600-650 n.e., ta zwrócona na południe świątynia zawiera trzy duże komnaty, które zostały splądrowane wkrótce po opuszczeniu Tikal w X wieku. Pod piramidą znajduje się grobowiec wykuty w skale. Zawierał królewski pochówek 195. Piramida, którą dzisiaj widzisz, została zbudowana nad grobowcem wkrótce po pochówku króla. W przeciwieństwie do innych piramid tutaj, świątynia ta została zbudowana w jednej fazie budowy. Grobowiec był przeznaczony dla króla o nieznanym imieniu, którego archeolodzy nazywają 'Czaszką Zwierzęcia'. Szczątki króla owinięto w tkaninę barwioną na czerwono. Wygląda na to, że grób został zalany wkrótce po zamknięciu. Gruba warstwa błota, która ostatecznie wyschła, zachowała kształt ofiar pochówku króla, nawet gdy zgniły. Archeolodzy wypełnili te puste konstrukcje gipsem, co pomogło im zrekonstruować wiele nietrwałych przedmiotów, które zostały pochowane wraz z królem. Inne artefakty, które tu odnaleziono to: cztery duże rzeźbione panele przedstawiające króla, tron z hieroglifami, cztery stiukowe figurki bóstwa K'awiil i jarzmo do gry w piłkę.

- Świątynia 33 (Konstrukcja 5D-33) Ta 33-metrowa (108 stóp) świątynia zwrócona na południe jest piramidą pogrzebową króla Siyaja Chan K'awiila II, który rządził w latach 411–456 (Pogrzeb 48). Podobnie jak Świątynia 22, przeszła trzy fazy budowy, z których ostatnia miała miejsce podczas przerwy Tikal między 562 a 692 rokiem naszej ery. Co ciekawe, ostatnia faza konstrukcyjna została faktycznie wykorzystana jako prototyp do budowy [Świątynia Ina](#) [Wielki plac](#). Jeśli stwierdzisz, że Świątynia 33 i Świątynia I w ogóle nie są do siebie podobne, nie zdziw się. Na podstawie bardzo kontrowersyjnej decyzji ostateczna wersja Świątyni 33 została rozebrana przez archeologów w 1965 r., chcąc zrozumieć, jak wyglądały wcześniejsze wersje tej świątyni. Pogrzeb 48, pierwotny pochówek w tym miejscu, został wykuty w skale pod tarasem, dokładnie na osi północ-południe Północnego Akropolu. Jak wspomniano, jest to grób króla Siyaja Chan K'awiila II. Król siedział w pozycji siedzącej, brakowało mu czaszki, dłoni i kości udowych. Obok niego znajdowały się szczątki dwóch młodych ofiar ludzkich – jedna była dzieckiem, a druga nastolatkiem. Ściany grobowca pokryto sztukaterią, na której namalowano hieroglify, co wskazywało, że grobowiec został zapieczętowany w marcu 457 r., czyli rok po śmierci króla. Grobowiec zawierał 27 naczyń ceramicznych, artefakty z kamienia, jadeitu i muszli, w tym krążki z jadeitu i setki paciorków (niektóre prawdopodobnie pochodziły z rozpadającego się półkolistego kołnierza, inne niezwiązane z kołnierzem), dwie pary uszu i dwa obsydianowe ostrza. Pogrzeb 23 był grobowcem królewskim, który został wycięty w podłożu skalnym pod świątynią poprzez zniszczenie drugiej wersji schodów wejściowych do Świątyni 33. Osoba pochowana nie została zidentyfikowana, ale uważa się, że król Nuun Ujol Chaak z końca VII wieku mógł zostać pochowany tutaj lub w Świątyni 35. Niezależnie od tego, który król został tutaj pochowany, wydaje się, że był to pochówek zorganizowany w pośpiechu. Stwierdzono, że na niektóre elementy grobu rozpryskał się tynk ze ścian, a nawet znaleziono krzemienisty kilof, który robotnik musiał przypadkowo zostawić. Ciało króla ułożono na skórach jaguara i pokryto warstwami morskich muszli. Pogrzeb 24 był pochówkiem elitarnym, włożonym w gruz Świątyni 33 w końcowej fazie budowy piramidy. Archeolodzy znaleźli malowane naczynia ceramiczne, na których prawdopodobnie widnieją nazwiska ojca i dziadka Nuuna Ujola Chaaka.

Świątynia 34 (Konstrukcja 5D-34) Była to pierwsza piramida zbudowana na przednim tarasie Północnego Akropolu, prawdopodobnie w latach 404-450 n.e. przez króla Siyaja Chan K'awiila II nad grobowcem jego ojca Yax Nuun Ayiin I (pochówek 10). Kiedy archeolodzy przecięli rów w podstawie świątyni, odkryli grobowiec i że budowa świątyni składała się z 3 etapów budowy. Grobowiec Burial 10 zawierał szczątki króla (z jego czaszką pomalowaną na czerwono), dziewięć ofiar z ludzi, bezgłowego kajmana i mnóstwo naczyń ceramicznych (wiele z nich ozdobionych wizerunkami Teotihuacan), ceramiczne naczynie do picia (z napisem 'naczynie do picia syna Sowy Miotacza Włóczni'), pięć skorup żółwia będących częściami instrumentu muzycznego, i mała ozdoba z jadeitu (wyrzeźbiona jak głowa kajmana z zakręconym pyskiem). Warto zauważyć, że imię króla zawierało słowo 'Ayiin', co oznacza 'krokodyl'. Na szczycie piramidy znajduje się świątynia z trzema pomieszczeniami umieszczonymi jedno za drugim. W tej kapliczce znajdował się murowany ołtarz, pod którym odkryto pomnik (Stela 26). Stela 26 pierwotnie stała u podnóża Świątyni 34, ale została zniszczona i przeniesiona do świątyni. Źródło: HJPD; zmieniony rozmiar;[licencja](#) Stela 4 i Stela 18 to dwa pomniki z czasów panowania króla Yax Nuun Ayiin I, które wzniesiono ponownie u podstawy jego piramidy pogrzebowej. Przedstawiają bóstwa z kultur Majów i Teotihuacan. Stela 4 przedstawia króla z Bogiem Podziemia Jaguarem pod jednym ramieniem i meksykańskim Tlalocem (najwyższym bogiem deszczu) pod drugim. Jego hełm przedstawia uproszczoną wersję Węża Bojowego Teotihuacan. Powszechny w rzeźbach Teotihuacan, ale nietypowy w rzeźbach Majów, jest pokazany z twarzą czołową, a nie z boku. Źródło: HJPD; zmieniony rozmiar;[licencja](#) Źródło: HJPD; zmieniony rozmiar;[licencja](#)

- Świątynia 35 (Struktura 5D-35) Ta nieodkopana świątynia zwrócona na południe w stronę [Wielki plac](#). Uważa się, że jest to jedno z dwóch prawdopodobnych miejsc pochówku króla Nuuna Ujola Chaaka, który rządził w latach 650–679 n.e. Inną lokalizacją jest Świątynia 33.

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Podstawa prostokątnej piramidy jest zorientowana w kierunku północ-południe. Szacuje się, że w piramidzie o wysokości 212 stóp (64,6 m) zużyto 6,7 miliona stóp sześciennych (190 000 m³) kamienia. Piramida stoi na platformie nośnej o wymiarach 144 x 108 m, do której prowadzą schody o szerokości 44 m.

Najniższy z siedmiu stopniowanych poziomów ma wymiary 289 x 213 stóp (88 x 65 m), a najwyższa platforma ma wymiary 126 x 64 stóp (38,5 x 19,6 m).

Masywny grzebień dachowy o wysokości 12,9 m został zbudowany w najwyższej części tyłu konstrukcji i ozdobiony ogromną mozaikową rzeźbą. Ma trzy różne poziomy z czterema wewnętrznymi komorami na każdym poziomie od wewnątrz.

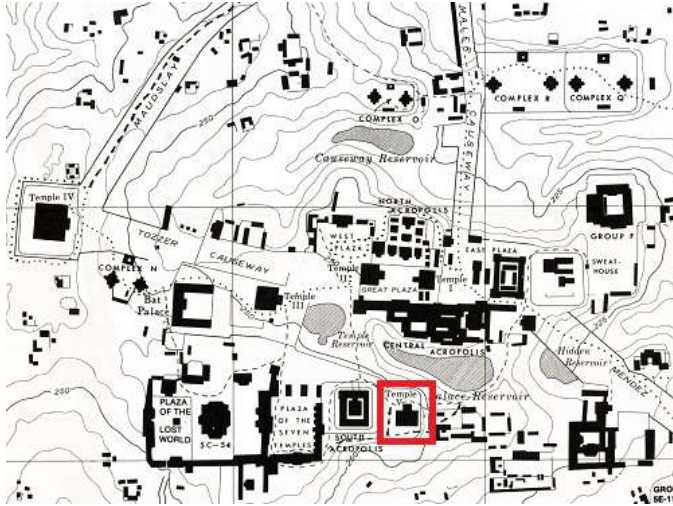
Kapliczka na szczycie ma wymiary 105 x 40 stóp (31,9 x 12,1 m) i 29 stóp (8,9 m) wysokości, nie licząc grzebienia dachu. Jak zwykle w przypadku Tikal, świątynia miała trzy komory i każda znajdowała się za drugą. Poszczególne komory łączyły się z kolejnymi drzwiami z nadprożem wykonanym z drewna sapodilli. Ponadto, jak zwykle, nadproże zewnętrznych drzwi było gładkie, ale dwa wewnętrzne nadproża były misternie rzeźbione. Dwa wewnętrzne nadproża znajdują się obecnie w Muzeum Etnograficznym w Bazylei w Szwajcarii.

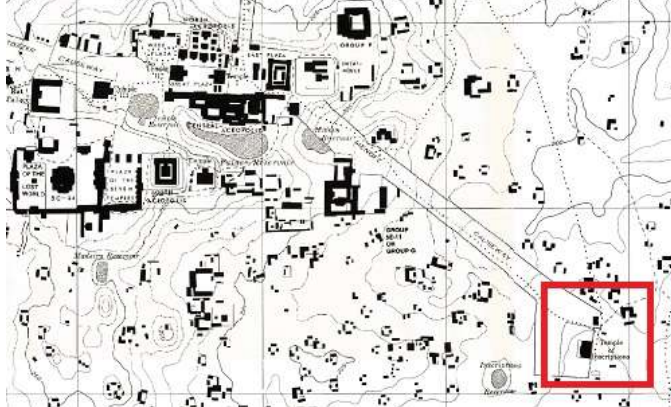
Świątynia V

Zbudowana około 700 r. n.e. świątynia ma 57 m wysokości, co czyni ją drugą co do wysokości budowlą w Tikal.

Świątynia VI

Obiekt ten nazywany jest także 'Świątynią Inskrypcji'. Przedstawia piramidę mezoamerykańską zwróconą na zachód w kierunku otoczonego murem placu. Trzy drzwi wejściowe skierowane na zachód i układ wnętrza sugerują, że Świątynia VI była w rzeczywistości raczej pałacem niż świątynią.

Źródło: mtsrs, zdjęcie o zmienionym rozmiarze i ulepszone,[licencja](#)

Grzebień na dachu świątyni ma hieroglificzne napisy po bokach i z tyłu, które opowiadają historię Tikal. Najstarszy napis pochodzi z roku 1139 p.n.e. i przedstawia albo wydarzenie mityczne, albo wydarzenie o znaczeniu historycznym, opowiedane przez pokolenia Majów i ostatecznie tutaj zapisane.

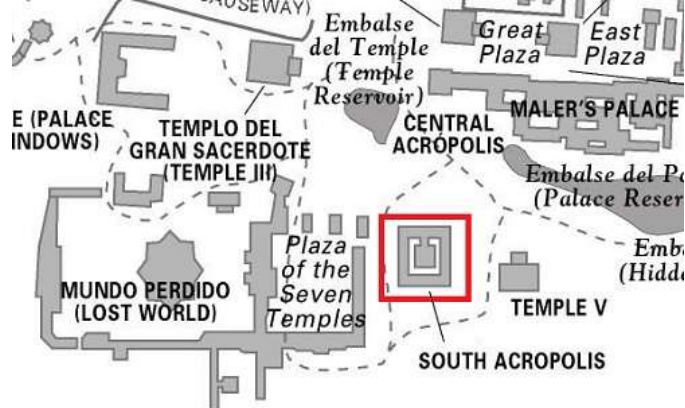
Szczyt piramidy zawiera dwie komory zamiast typowych trzech. Konstrukcja dachu jest uszkodzona i zerodowana, a jej najwyższa zachowana część ma 12 m wysokości.

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Południowy Akropol

Niewiele wiadomo o Południowym Akropolu, ponieważ jak dotąd niewiele zostało odkopanych.

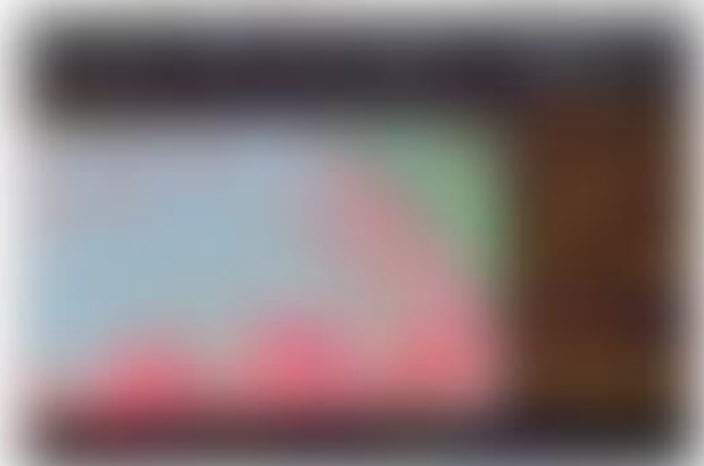

Źródło: Podróż Avalon

Badania pokazują, że zajmuje kwadratową podstawę o powierzchni około 5,4 akra (2,2 ha). Spekuluje się, że może być bardzo starożytny, ponieważ jest zbudowany na 7 platformach o łącznej wysokości co najmniej 88 stóp (24 m). Na jego szczycie znajdują się 4 prostokątne pałace otaczające centralną piramidalną świątynię.

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

THE

THE

Najwcześniejsze zajęcie tego miejsca miało miejsce przed 700 rokiem p.n.e., ale trwało to do ok. 600 r. p.n.e. pojawiły się pierwsze konstrukcje murowane.

Okolo roku 100 n.e. na Platformie Wschodniej zbudowano trzy świątynie.

Okolo roku 250 n.e. plac Mundo Perdido osiągnął swój obecny rozmiar, kiedy został powiększony w kierunku zachodnim, a Piramida Zaginionego Świata stała się centrum kompleksu.

Był to także czas, kiedy na styl architektoniczny Tikal duży wpływ miała wielka metropolia Teotihuacan niedaleko dzisiejszego Meksyku.

W latach 250-600 n.e. Mundo Perdido i [Północny Akropol](#) były dwoma ośrodkami Tikal. Wygląda na to, że Mundo Perdido było używane jako nekropolia królewska (cmentarz) od 250 do 378 roku n.e.

Okolo roku 700 n.e. [Świątynia Czaszek \(Templo de las Calaveras, Struktura 5D-87\)](#) został zbudowany w nowej wersji, która przesunęła główną oś kompleksu powiązanego ze starożytnym kompleksem [Grupa E](#) zerwała jego związek ze starym kultem słońca, co również sygnalizowało poważną reorganizację Tikal. Później punkty dostępu do świątyni zostały zablokowane nowymi konstrukcjami, a grobla łącząca Mundo Perdido z [Północny Akropol](#) została przerwana. W VII i VIII w. w części północnej powstał nowy zespół pałacowy, co przeniosło sposób użytkowania założenia z miejsca przeznaczonego na działalność czysto rytualną na dzielnicę mieszkalną dla elit Tikal, prawdopodobnie związanych z administracją miasta.

W VIII i IX wieku w Mundo Perdido odbyły się trzy elitarne pochówki, co podkreśliło znaczenie tego obszaru w tym czasie.

Kiedy Tikal podupadł, zanim ostatecznie został opuszczony, Mundo Perdido zalega z kontynuacją roli centrum budownictwa i ceremonialnych pochówków.

Wydaje się, że największa aktywność koncentrowała się w północnej części miejsca, w którym znajdował się Zbiornik Świątynny. W szczególności prace budowlane w strukturach 5C-45, 5C-46 i 5C-47 wskazują, że elity Tikal musiały tu rezydować aż do opuszczenia miasta. Wzmocnieniem tego argumentu jest liczba pochówków w tym czasie.

Wydaje się, że nawet po opuszczeniu Tikal tereny pałacowe Mundo Perdido były zamieszkane (w tym przez elity) przez co najmniej kolejne sto lat. W tym czasie odkryto także działalność rytualną w pobliskiej Świątyni III. Spekuluje się, że może to mieć związek z pobliskim zbiornikiem wodnym.

Konstrukcje i pochówki w Mundo Perdido:

- [Grupa E](#)
- [Piramida Zaginionego Świata \(Wielka Piramida, Struktura 5C-54\)](#)
- [Platforma Wschodnia \(\(Konstrukcje od 5D-82 do 5D-89\)](#)
- [Świątynia Czaszek \(Templo de las Calaveras, Struktura 5D-87\)](#)
- [Świątynia Talud-Tablero \(struktura 5C-49\)](#)
- [Pałac \(konstrukcje 5C-45, 5C-46 i 5C-47\)](#)
- [Różne struktury \(5C-53, 5C-51, 5C-52, 5C-53, 6C-24\)](#)

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Grupa E

Pierwotnym centrum Mundo Perdido był kompleks astronomiczny Grupy E.

Wschodnie schody [Piramida Zaginionego Świata \(Struktura 5C-54\)](#) były punktem obserwacyjnym, a trzy oryginalne świątynie na [Platforma Wschodnia](#) (5D-84, 5D-86 i 5D-88) były znacznikami używanymi do nanoszenia wschodu słońca na równonoc i przesilenia. Grupa E przeszła siedem odrębnych faz budowy.

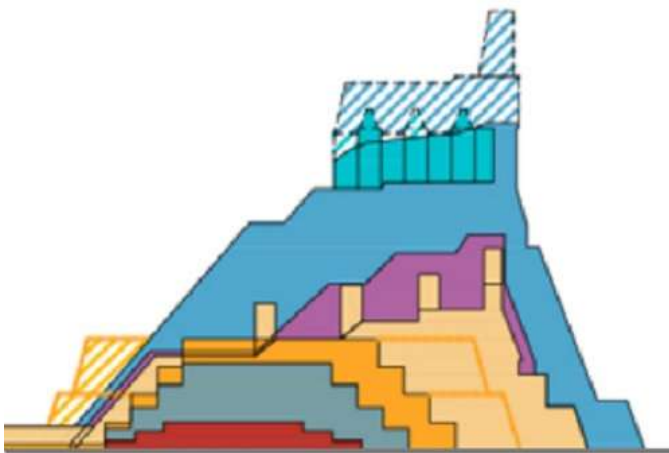
[Powrót do Struktury i pochówki w Mundo Perdido.](#)

Ta ostateczna wersja piramidy miała dziesięć poziomów i sądząc po zajmowanej przez nią powierzchni, był to najbardziej masowy projekt budowlany w Tikal.

Po odkopaniu okazało się, że piąta i ostatnia wersja piramidy jest w złym stanie, a jej boki opadły w wielu miejscach. Było to spowodowane złą jakością wypełnienia konstrukcyjnego użytego do jego budowy.

Należy zauważyć, że etap 5 nie był ciągłym etapem budowy. Piramida miała 8 poziomów między 200 a 300 rokiem naszej ery, dziewiąty poziom został dodany w IV wieku, a dziesiąty poziom gdzieś pomiędzy końcem IV a początkiem VI wieku.

[Powrót do Struktury i pochówki w Mundo Perdido.](#)

Źródło: Montuori, Riccardo; Torres, Ana Laura Rosado, tom 8, wydanie 15, Transformacje w architekturze grup E: przypadki Tikal i Uaxactun.

Godne uwagi jest to, że każda nowa wersja świątyni przesuwiała swój środek dalej od Mundo Perdido w stronę [Plac Siedmiu Świątyń](#). Wersja zbudowana w VII wieku bardzo przesunęła główną oś kompleksu Mundo Perdido, który był kojarzony ze starożytnym kompleksem [Grupa E](#), a tym samym zerwała jego związek ze starym kultem słońca, co również sygnalizowało poważną reorganizację Tikal.

Świątynia ma jedno pomieszczenie z pięcioma drzwiami wychodzącymi na [Plac Siedmiu Świątyń](#).

Okolo roku 700 n.e. wersja ta została zapieczętowana i na jej podstawie zbudowano ostatnią wersję. Posiadała czteropoziomową platformę ze schodami wejściowymi, które przerywała sklepiona nisza z trzema rzeźbionymi czaszkami, środkowa czaszka była skierowana do przodu, a dwie pozostałe po bokach.

Struktura 5D-88

Konstrukcja ta była jedną z pierwszych trzech świątyń, które zostały zbudowane na Platformie Wschodniej. Miał trzy pokoje.

Struktura 5D-89

Struktura ta miała trzy pomieszczenia.

Świątynia Talud-Tablero (struktura 5C-49)

Świątynia ta jest drugim co do wielkości budynkiem w Mundo Perdido.

Piramida ta ma schody prowadzące do kapliczki na szczycie, która miała kiedyś trzy pokoje i grzebień na dachu. Przed rozpoczęciem wykopów zawaliły się stropy i grzebień dachowy w pierwszych dwóch komorach.

W piramidzie odkryto trzy pochówki datowane na okres panowania Yax Nuun Ayiin II od 769 do 794 r. Ze względu na wysoką jakość ofiar pogrzebowych możliwe jest, że byli to członkowie rodziny królewskiej.

Piramidę budowano w pięciu fazach konstrukcyjnych.

Faza 1

Pierwsza wersja została zbudowana pod koniec III wieku naszej ery jako prekursor stylu talud-tablero i miała trzy poziomy. Ta wersja miała 23 stopy (7 m) wysokości, a boki u podstawy miały 69 stóp (21 m).

Faza 2

W IV wieku piramida została powiększona. Na szczycie nie wzniesiono murowanego budynku. Powierzchnię u podstawy zwiększono do 9900 stóp kwadratowych (920 m²), a piramida miała cztery poziomy schodkowe.

Rozbudowa została zrealizowana w lokalnej odmianie stylu talud-tablero.

Faza 3

Piramida została ponownie powiększona gdzieś pomiędzy 3300 a 550 rokiem naszej ery. Na szczycie nie wzniesiono jeszcze murowanego budynku.

Powierzchnia u podstawy została powiększona do 11 460 stóp kwadratowych (1065 m²), a piramida miała teraz pięć stopniowanych poziomów. Budowę ponownie wykonano w lokalnym wariacie talud-tablero.

Faza 4

Piramida została ponownie powiększona gdzieś pomiędzy 3300 a 550 rokiem naszej ery. Na szczycie nie wzniesiono jeszcze murowanego budynku.

Powierzchnię u podstawy zwiększono do 13 300 stóp kwadratowych (1240 m²), a piramida powróciła do czterech stopniowanych poziomów.

Pałac (konstrukcje 5C-45, 5C-46 i 5C-47)

Ten kompleks pałacowy został zbudowany w VII i VIII wieku naszej ery i składa się z budowli 5C-47 na zachodzie, 5C-46 na południu i 5C-45 na wschodzie. Wszystkie trzy budynki zostały połączone na krawędziach tworząc pałac w kształcie litery 'U'. Drzwi do każdego budynku wychodziły na centralny dziedziniec o powierzchni 6500 stóp kwadratowych (600 m²), otwarty na północ.

Pałac był jedyną częścią kompleksu Mundo Perdido, która służyła jako rezydencja, pozostała część służyła celom ceremonialnym.

Krótko przed opuszczeniem Tikal pałac został przebudowany, niektóre wejścia zamknięto i zbudowano nowe sekcje z wieloma drzwiami.

[Powrót do Struktury i pochówki w Mundo Perdido.](#)

Różne struktury (5C-53, 5C-51, 5C-52, 5C-53, 6C-24)

Struktura 5C-53

Ta konstrukcja pokazuje wpływy starożytnej elektrowni Teotihuacan, niedaleko miasta Meksyk.

Struktura 5C-51

Konstrukcja ta była wzorowana na stylu talud-tablero w V wieku naszej ery.

Struktura 5C-52

Jest to najbardziej wysunięta na zachód budowla Mundo Perdido, zbudowana w V wieku naszej ery w stylu talud-tablero.

Struktura 5C-53

Jest to niska platforma na zachód od [Piramida Zaginionego Świata](#), co pokazuje, że na jej budowę około 600 r. n.e. wpłynęło Teotihuacan w pobliżu miasta Meksyk. Platforma ma schody ze wszystkich czterech stron i wydaje się, że nigdy nic na niej nie zbudowano.

Struktura 6C-24

Konstrukcja ta była wzorowana na stylu talud-tablero w V wieku naszej ery.

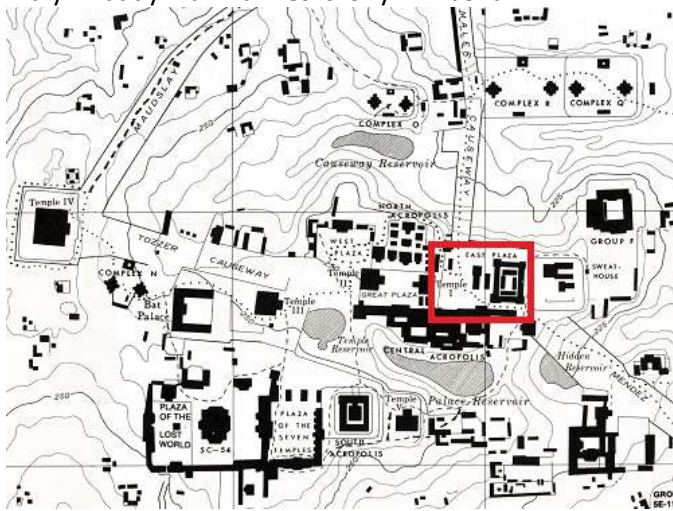
[Powrót do Struktury i pochówki w Mundo Perdido.](#)

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Plac Wschodni

East Plaza, czyli plac targowy Tikal, znajdował się na placu wschodnim, dużym czworoboku z kilkoma małymi budynkami umieszczonymi z boku.

Pierwotnie około 600 r. n.e. zbudowano tu dwa kompleksy bliźniaczych piramid. Około roku 700 n.e. dodano boisko do piłki nożnej i kapliczkę (Struktura 5D-43).

Struktura 5D-43

Struktura 5D-43 to niezwykła świątynia, która została zbudowana na wcześniejszym kompleksie bliźniaczych piramid prawdopodobnie za panowania Nuuna Ujola Chaaka lub syna Jasawa Chana K'awiila I w drugiej połowie VII wieku.

Ma cztery wejścia, ale tylko trzy klatki schodowe. Nie ma czwartej klatki schodowej (od południa), ponieważ świątynia przylega do East Plaza Ballcourt i po prostu nie było tam miejsca. Na dachu budowli widniała potworna twarz, być może jaguara, z drugą głową wyłaniającą się z paszczy. Wyłaniająca się głowa ma rozwidlony język i uważa się, że jest to głowa węża. Bliskość sanktuarium i boiska do gry w piłkę, obrazy działań wojennych umieszczone na budynku oraz czas budowy świątyni mogą wskazywać, że świątynia została zbudowana w celu rytualnych ofiar więźniów Calakmul.

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Struktura 6C-16

W Grupie Masek ([Struktura 6C-16](#)) znajduje się wiele murali przedstawiających graczy w piłkę i wydaje się, że musiało to być centrum gier w piłkę. Wydaje się, że rozgrywano tu nieco zmodyfikowaną grę w piłkę, która rozgrywana była na polichromowanych stopniach, a nie na pochyłych ścianach.

Plac Siedmiu Świątyń

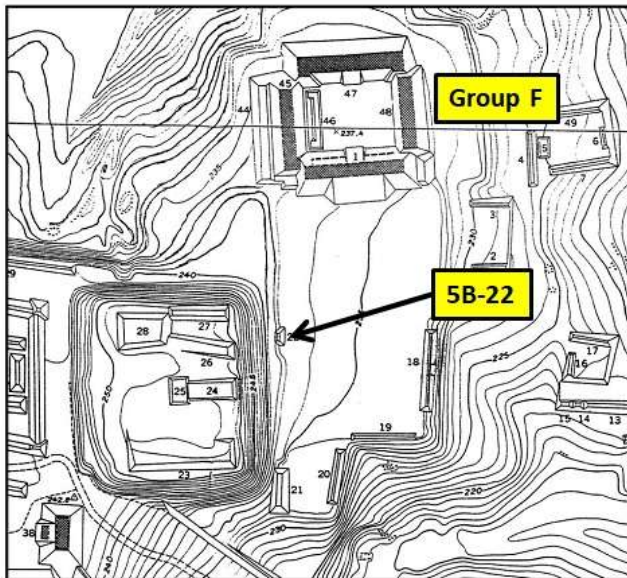
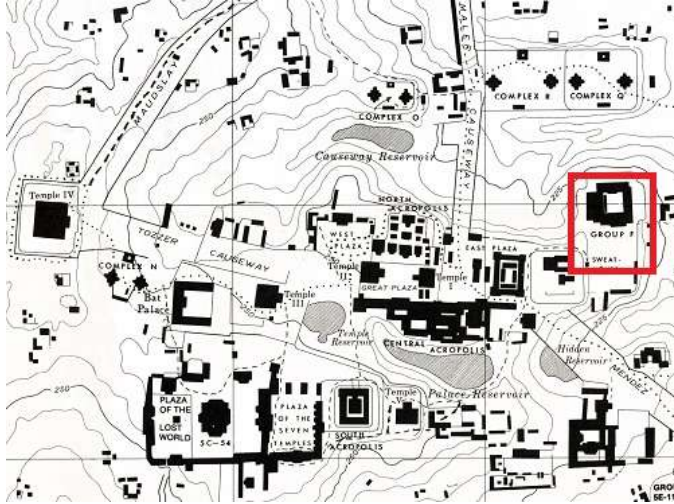
[Plac Siedmiu Świątyń](#) posiada potrójne boisko do gry w piłkę.

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Grupa F

Był to rynek Tikal i składał się z 4 budynków przypominających pałac, które są częściowo połączone.

Źródło: Laporte, Juan Pedro, (1999), Trabajos no divulgado del Proyecto Nacional Tikal, część 1: Palacio de los Cinco Pisos, Grupo F, Grupo 6B-II, Plaza de los Siete Templos.

W pobliżu znajduje się Struktura 5B-22, która jest jedną z dwóch temaskal (łaźni parowych) znalezionych w Tikal. Tutaj kupcy oczyszczali się przed zajęciem się handlem.

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.

Grupa G Tikala znana jest również jako Palacio Acanaladuras, co oznacza Pałac Pionowych Kolumn. Nazwa wywodzi się od pionowych elementów kolumnowych (pseudokolumn), czyli pionowych żłobków wzdłuż elewacji budynku, które najbardziej są widoczne na tylnej ścianie.

Budynki są wysokiej jakości i uważa się, że zostały zbudowane w latach 734–746 n.e. przez króla Yik'in K'awiil jako pałac.

Wejście znajduje się w północnej elewacji do wąskiego tunelu, który przechodzi przez wschodnią ścianę i kończy się na centralnym dziedzińcu.

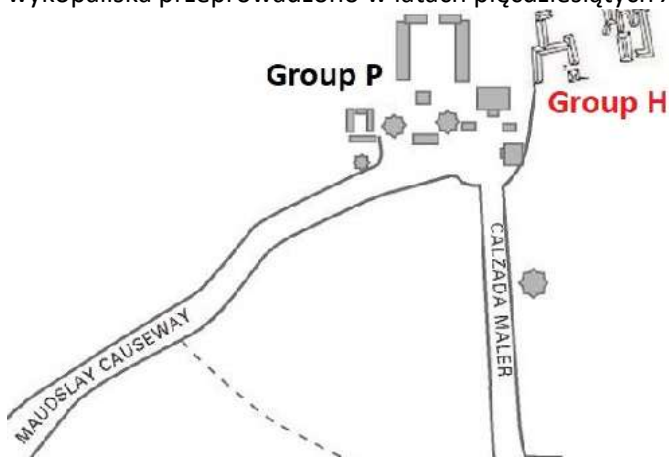
Z 29 sklepionymi komnatami i większą liczbą w pozostałościach drugiego piętra, jest to jedna z największych grup odkrytych w Tikal. Archeolodzy znaleźli pozostałości gigantycznej stiukowej maski potwora, którą nazwali Potworem Witza.

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Grupa H

Początkowo przeoczaną przez archeologów grupę H odkryto dopiero w latach dwudziestych XX wieku, a wykopaliska przeprowadzono w latach pięćdziesiątych XX wieku.

Grupa H jest połączona z resztą terenu ogromną wzniesioną drogą zwaną 'sacbe', co w języku Majów oznacza 'białą drogę'. W przeszłości drogi 'sacbe' pokrywano tynkiem, co nadawało im biały wygląd.

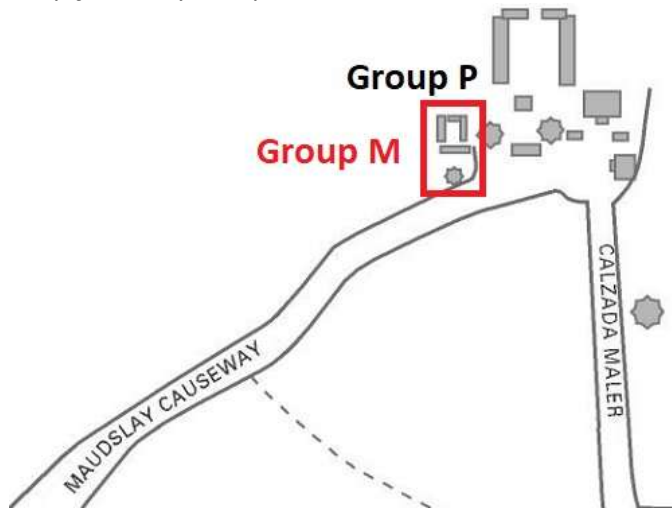
[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Grupa M (Grupa 3D-1)

Będąc dawniej bliźniaczą piramidą, zachodnia piramida (Konstrukcja 3D-98) została w większości rozebrana w czasach starożytnych. Konstrukcja 3D-100 jest drugim elementem bliźniaczej piramidy. Grupę M odkryto dopiero w 1959 roku.

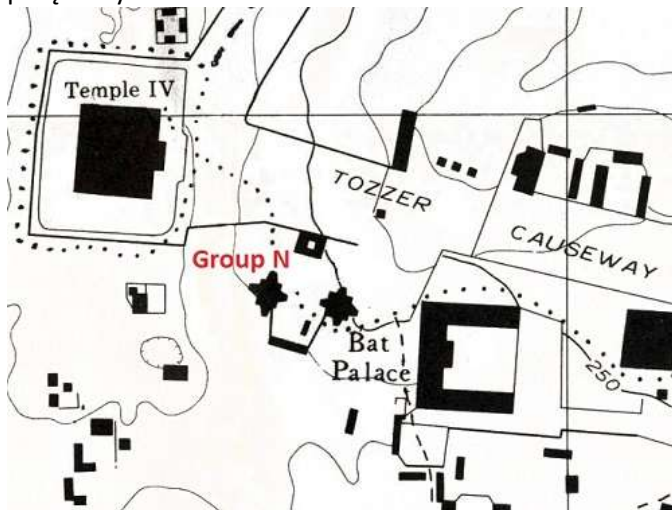

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

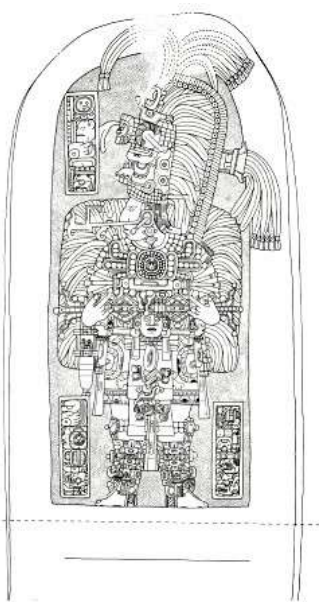
Grupa N (Grupa 5C-1)

Bliźniacze piramidy Grupy N zostały zbudowane w 711 r. przez króla Ha Sawę Chaan-K'awil, zgodnie z tekstem hieroglificznym zapisanym na Steli 16, który znajduje się w pobliskiej Strukturze 5C-17 i jest połączony z Ołtarzem 5.

Źródło: Weiss-Krejci, Estella; DEPÓSITOS RYTUAŁY EN LOS COMPLEJOS DE PIRÁMIDES GEMELAS DE TIKAL

Stela 16 i ołtarz 5 należą do najwspanialszych przykładów rzeźbionych pomników z Tikal.

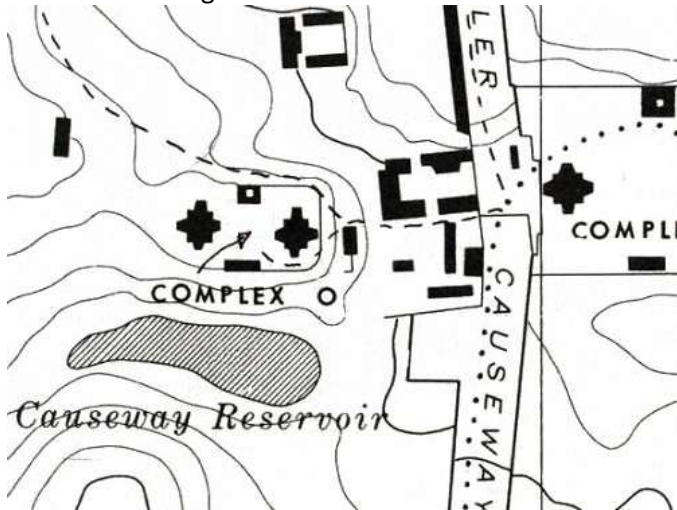
Źródło szkicu: Milbrath, Susan, *ARCHAEOASTRONOMY*, TOM XVIII 2004, Cykl Katun Majów i okresy wsteczne Jowisza i Saturna

Grupa O (Grupa 4D-1)

Ta grupa bliźniaczych piramid została prawdopodobnie zbudowana w 731 roku n.e. Jest mniejsza niż dwie grupy bliźniaczych piramid Q i R, które znajdują się na wschodzie, bezpośrednio po drugiej stronie Maler Causeway.

Jest to również niezwykle, ponieważ para stela-ołtarz w jego północnej konstrukcji to zwykłe pomniki, bez rzeźb i hieroglifów.

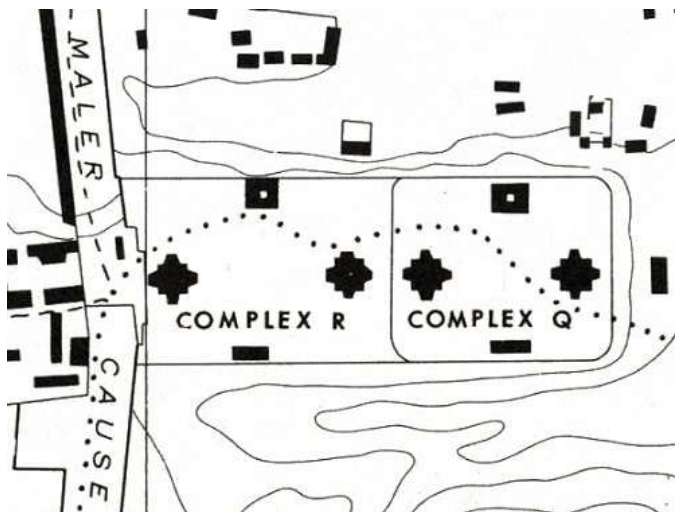
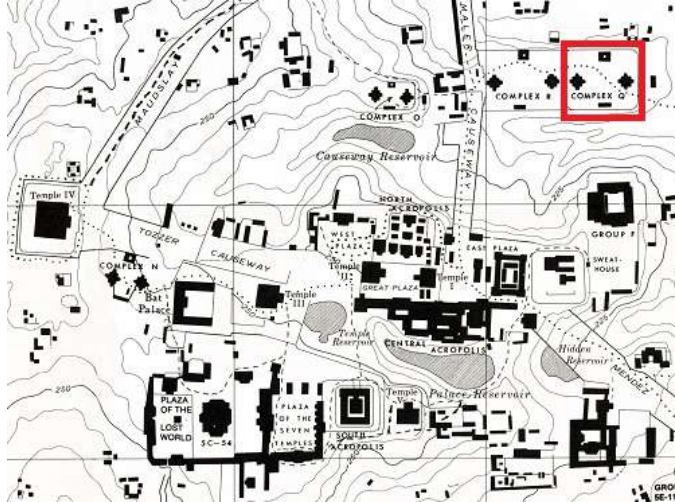

[Powrót do przeglądu układu Tikal.](#)

[Powrót do wycieczki z przewodnikiem z dnia 2.](#)

Grupa Q (Grupa 4E-4)

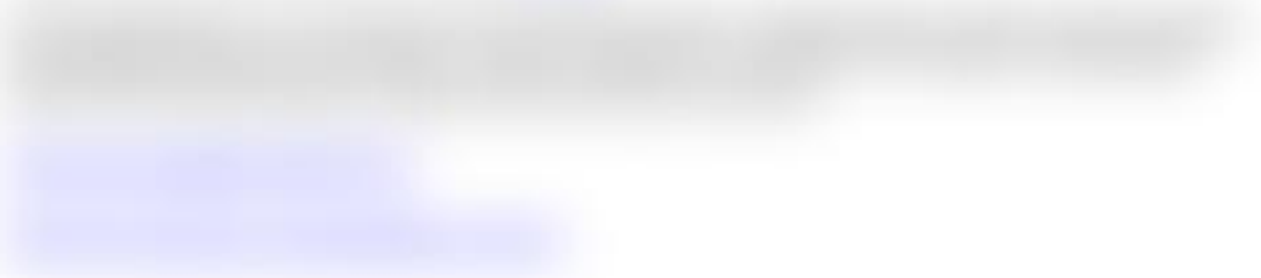
Jest to największy kompleks bliźniaczych piramid w Tikal.

Wschodnia piramida:

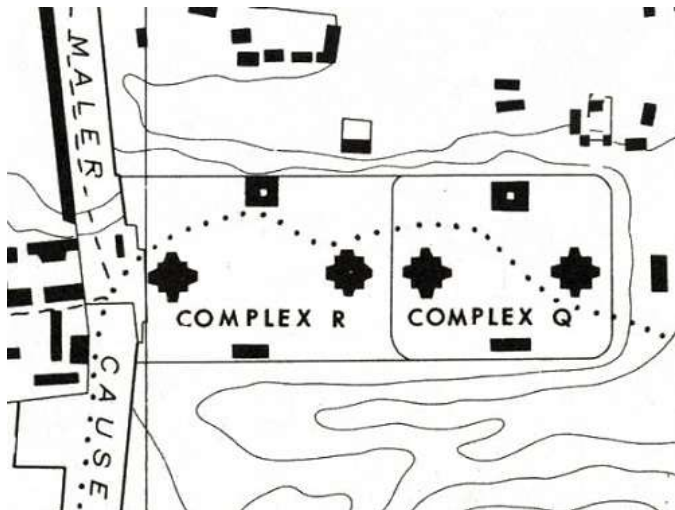
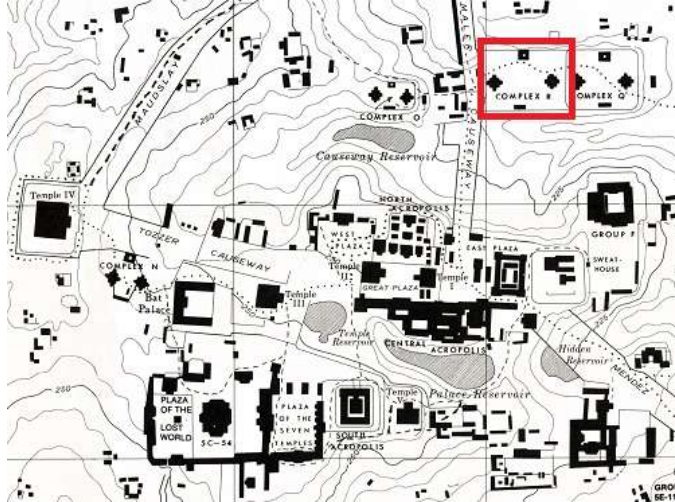

Źródło: Aquaimages, zmieniony rozmiar,[licencja](#)

Grupa R (Grupa 4E-3)

Grupa ta została zbudowana około roku 790 n.e.

Zachodnia piramida:

Źródło: Simon Burchell, zmieniony rozmiar, [licencja](#)

7. Uwagi końcowe

O RUDYM Z PLECAKÓW I SNORKELÓW

Urodziłem się w Niemczech i wyemigrowałem do Stanów Zjednoczonych w 2003 roku. Moja żona i ja jesteśmy naprawdę wielonarodową parą: ja mam niemieckie pochodzenie, a ona chińskie dziedzictwo. Oboje mieszkamy w USA.

Niestety, praca w USA oznacza, że mamy znacznie mniej dni urlopu w porównaniu do innych krajów, takich jak m.in. Niemczech i dlatego nie możemy podróżować zbyt często.

Dzięki wielu próbom i błędom znaleźliśmy swój idealny styl podróżowania i wakacji. Tworzenie niezapomnianych chwil poprzez skupienie się na ważnych miejscach, planowanie czasu na spotkania z mieszkańcami i oczywiście na relaks to nasze priorytety.

Nauczyliśmy się także doceniać lokalną żywność i starać się jeść jak najwięcej lokalnych potraw. Dla zabawy staramy się jadać w jednej chińskiej restauracji w każdym kraju, który odwiedzamy. To absolutnie niesamowite, jak różne jest chińskie jedzenie na całej planecie.

TWÓRCZ NIEZAPOMNIANE CHWILE

Możesz zrobić 10 000 zdjęć podczas wakacji, spieszyć się z jednej atrakcji do drugiej, ale w sercu będziesz pamiętać to, jak tworzyłeś niezapomniane chwile.

Dla mnie było to np. Spider Rock w Canyon de Chelly (słyszeliście kiedyś o tym amerykańskim parku narodowym?). Kiedy go zobaczyłem po raz pierwszy, byłem pod wrażeniem tego majestatycznego naturalnego obelisku i pięknego kanionu, w którym się znajduje. Byłem tam jeszcze dwa razy i nadal czuję to samo.

Albo pomyśl o Isla Mujeres, małej wyspie niedaleko Cancun w Meksyku. Na powierzchni Playa Norte jest podobno najpiękniejszą plażą w Meksyku i zawsze jest zatłoczona, a zakotwiczone tam łódzie grają głośną muzykę.

Pod powierzchnią Isla Mujeres jest bardzo spokojna, można po niej spacerować i ma przyjaznych mieszkańców, dobre, autentyczne meksykańskie jedzenie i dobrą kuchnię międzynarodową, a często jest ona bardzo przystępna cenowo.

Isla Mujeres to nasz osobisty raj!

PAKUJ PLECAK, fajkę i ruszamy

Nasz styl podróżowania ewoluował na przestrzeni lat. Obecnie, gdy podróżujemy, pakujemy niewiele rzeczy i zazwyczaj potrzebujemy tylko małego plecaka na osobę – zobacz mój [Podróżujące ŚwiatłoPrzewodnik](#).

Za pomocą tego przewodnika chcę zapewnić Ci wartość i pomóc Ci zaplanować własne relaksujące wakacje, których celem będzie tworzenie niezapomnianych chwil!

Jeśli masz jakieś pytania lub uwagi, skontaktuj się ze mną.